

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 05.12.2021
Published /Yayınlanma 31.01.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Demir, M., Aydemir, C., Alaca, Ö., Yolcu, A. & Aranlı, S. (2022). Halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(79), 29-36.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2919>

Mukadder DEMİR
<https://orcid.org/0000-0001-7102-7460>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Cuma AYDEMİR
<https://orcid.org/0000-0001-5395-2863>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Ömer ALACA
<https://orcid.org/0000-0003-4254-2994>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Aziz YOLCU
<https://orcid.org/0000-0002-6581-9469>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

Selman ARANLI
<https://orcid.org/0000-0002-4475-1696>
MEB, Diyarbakır / TÜRKİYE

HALK EĞİTİM MERKEZLERİNDE GÖREV YAPAN USTA ÖĞRETİCİLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME YETERLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

EXAMINATION OF LIFESTYLE LEARNING QUALIFICATION LEVELS OF MASTER TEACHERS WORKING IN PUBLIC EDUCATION CENTERS

ÖZET

Bu çalışmada halk eğitim merkezlerinin görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu yeterlik düzeylerini ortaya koymayı amaçlanmıştır. Bu çalışmanın çalışma evrenini, 2020–2021 Eğitim-Öğretim yılında Diyarbakır ili Kayapınar ilçesinde bulunan Halk Eğitimi Merkezlerinde görev yapan 647 usta öğretici oluşturmaktadır. Çalışmada evrendeki tüm usta öğretmenlere ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Google Formda oluşturulan link ile tüm bireylere gönderilmiştir. Çalışma, basit seçkisiz örneklem yöntemiyle gönüllü olarak dönüt veren 240 usta öğretici ölçeğe cevap vermiştir. Çalışmada " Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği " kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler SPSS 21 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların ölçek boyutlarına vermiş oldukları cevapların ortalaması, frekans (n) dağılımı alınarak elde edilen sonuçlar tablolaştırılarak sunulmuştur. Genel olarak usta öğretmenlerin yaşam boyu yeterlik algılarının çok yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeyleri cinsiyet, medeni durumu, öğrenim durumu ve halk eğitim merkezindeki görev süresine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerinin yanında farklı değişkenlerle (örgütsel yabancılaşma, sessizlik, örgütsel güven vb.) ilişkilerini belirlemeyi amaçlayan çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Usta öğretmenleri, halk eğitim, yaşam boyu öğrenme.

ABSTRACT

This research, it is aimed to reveal the lifelong proficiency levels of master trainers working in public education centers. The study population of this research consists of 647 master trainers working in Public Education Centers in the Kayapınar district of Diyarbakır province in the 2020-2021 academic year. In the research, it was tried to reach all the master teachers in the universe. For this purpose, it was sent to all individuals with the link created in Google Form. The research responded to 240 master teacher scales that voluntarily gave feedback using the simple random sampling method. "Lifelong Learning Competency Scale" was used in the research. The data obtained in the research were analyzed using the SPSS 21 program. The results obtained by taking the average of the answers given by the participants to the scale dimensions and the frequency (n) distribution were presented in tables. In general, it has been observed that the lifelong efficacy perceptions of master trainers are at a very high level. It has been determined that there is no significant difference according to the lifelong learning proficiency levels of the master trainers, the lifelong learning proficiency levels of the master trainers, gender, marital status, education level, and the duration of duty in the public education center. Studies can be conducted to determine the lifelong learning proficiency levels of master trainers working in public education centers as well as their relations with different variables (organizational alienation, silence, organizational trust, etc.).

Keywords: Master trainers, public education, lifelong learning.

1. GİRİŞ

Değişim yaşadığımız her dönemin vazgeçilmez bir olgusudur. Bu olguyla birlikte yaşamak için bireyin değişen koşullardaki becerileri, bilgileri ve teknolojileri öğrenmesi ve aynı zamanda sürekli olarak kendisini güncellemesi gerekmektedir. Sadece bireyin gelişiminde değil ekonomi anlamında da çok önemli kaynaklar olan bu değişkenlerin ülkelerin ve toplumların gelişiminde önemli bir role sahip olduğu söylenilebilir (Akkoyunlu, 2008: 30). Bu değişim ve dönüşüm sürecinde bilgi en temel değer olarak görülmektedir. Bu durumda ülkelerin ve toplumların bilgiyi elde etmeleri ve bunu kullanmaları rekabet ortamını oluşturmaktadır (Teichler ve Anke, 2009). Bu bilgiyi elde etme ortamında yaşam boyu öğrenme çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Yaşam boyu öğrenme küresel demografik özellikler, çevresel zorunluluklar ve bilgiye yaygın erişim nedeniyle önemli bir kavramdır (Longworth, 2003). Toplumdaki bireylere yaşam boyu öğrenmeyi teşvik ederek bilgi ve yetkinlikleri artırabilir, buna karşılık toplumdaki bireylerin ortaya çıkan örgütsel ve mesleki gereklilikleri başarıyla aşılabılır ve şansları artırabilir. Yaşam boyu öğrenme düzeyi yüksek olan bir kişi sürekli değişen bilgileri giderek daha fazla elde edebilmekte ve bu bilgileri başarılı bir şekilde uygulayıp değerlendirebilmektedir (Oğuz ve Ataseven, 2016).

1800'lü yıllarda ilk kez yaşam boyu öğrenme kavramını kullandığı için Grundtvig, yaşam boyu öğrenme geleneğinin kurucusu olarak bilinmektedir. Ancak Yavuz-Konokman ve Yanpar-Yelken'in (2014) derlemesi ile yaşam boyu öğrenme kavramını 1929 yılında ilk defa Basil Yeaxlee tarafından ortaya atıldığı ifade etmişlerdir. Comenius'un görüşleri de yaşam boyu öğrenme kavramının zenginleştirilmesinde etkin olmuştur (Wain, 2000, akt. Gencil, 2013). Gelphi (1984) ise yaşam boyu öğrenmenin kavramsal olarak eksik olduğundan şikâyet etmiş ve açık bir biçimde tanımlanmasının gerekli olduğunu önermiştir (Aspin ve Chapman, 2000). Yaşam boyu öğrenme, bireyin yaşam boyu edindiği deneyimlerin tümünü kapsamaktadır (Küçükahmet, 1997). İlk başlarda yetişkin eğitimi kavramı içinde gelişen yaşam boyu öğrenme, ilerleyen senelerde yetişkin eğitiminin kalitesini artırmada önemli role sahip olmuştur. Nitekim yaşam boyu öğrenme, bireylerin kişisel ve mesleki yeterliklerinin herhangi bir zorlama olmadan yaşam boyunca gelişme sürecidir (Toprak ve Erdoğan, 2012).

Yaşam boyu öğrenme, genellikle öğrenme fırsatlarının tüm yaşama yansımalarına odaklanan, bireylerin potansiyellerini ve yetkinliklerini yaşamları boyunca geliştirmeyi amaçlayan sürekli bir süreçtir (Diker Coşkun ve Demirel, 2012). Ayrıca yaşam boyu öğrenme, yaşam çizgisindeki süreçlerin bir bileşimi olarak düşünülebilir. Bu süreçler; beden (genetik, fiziksel ve biyolojik), zihin (bilgi, beceriler, tutumlar, inançlar, değerler, duygular, duygular), sosyal statüdeki deneyimler, sonradan bilişsel olarak aktarılan algılanan içerik, yeni bilgi ve beceriler olarak tanımlanır (Jarvis, 2007). Hayat boyu öğrenme, sistematik, amaçlı ve organize, kasıtlı, planlı ve kendiliğinden olabileceği gibi plansız, tesadüfi ve bilinçsiz öğrenmeyi içeren doğal yaşamın bir parçası da olabilir (Sharma, 2002). Bu bilgilerde öğrenmek kavramı ön plana çıkmaktadır. Öğrenmeyi ifade edecek olursak insan doğasında en başından en sonuna kadar ihtiyaç duyulan bir süreçtir. İnsanın yaşadığı her ortamda gereksinim ihtiyaç duyduğu bilgilerin, deneyimlerin, görgülerin, becerilerin ve eylemlerin kazanılması olarak ifade edilebilir (Yılmaz, 2009: 175). Farklı bir tanımda ise davranışsal, bilişsel ve duygusal farklılıkların bireyin çevresi ile etkileşimde bulunması neticesinde oluşan duruma öğrenme olarak tanımlanabilir (Aksoy, 2008: 6). (MEB, 2014: 9)'teki öğrenme tanımına bakıldığında: *"Beşikten mezara kadar devam eden, belli bir yaşa ve ortama bağlı olmaksızın her yaşta ve her yerde gelişen bir süreçtir"*

İnsanların niteliklerini arttırmak, dünyada değişen yaşam şartlarında kendilerini sürekli güncel tutmak için yaşam boyu öğrenmenin öneminin gün geçtikçe arttığı görülmektedir (Samancı & Ocakcı, 2017). Yaşam boyu öğrenmenin öneminin farkına varan Avrupa Birliği, 2006 yılında bireylerin sahip olması gereken yeterlikleri tespit etmiştir. (Avrupa Birliği, 2006; Dehmell, 2006; Pepin, 2007). Avrupa Referans Çerçevesinde tanımlandığı gibi temel yeterlilikler, daha eşit ve daha demokratik toplumlara ulaşmanın temelini atmayı amaçlamaktadır. Sürdürülebilir büyüme, toplumsal uyum ve demokratik kültürün daha da geliştirilmesine olanak sağlamaktadır (Council Recommendation, 2018). Avrupa Referans Çerçevesi sekiz yeterlilik ifade etmiştir (Figel, 2007):

1. Anadilde İletişimsel Yeterlikler
2. Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlikler
3. Öğrenmeyi Öğrenme Yeterliliği
4. Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler

5. Dijital Yeterlik
6. Kültürel Farkındalık ve İfade Yeterliliği
7. Toplumsal ve Vatandaşlığa Ait Yeterlilikler
8. Girişim ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği

Yukarıda ifade edilen yeterliliklerin tamamı eşit derecede önemlidir aynı zamanda her biri toplumda başarılı bir hayat için referans olarak kabul edilir (Council Recommendation, 2018).

Toplumsal ilerleme ve gelişmenin lideri konumundaki öğretmenler, yenilikler konusunda öncülük edebilmeli, toplumda meydana gelen değişme ve gelişmelere rehberlik etmelidir. Hayatın her anında ve her alanında kendini geliştirme özelliğine sahip olmalıdır. Gelişmelere açık olarak yeterlik düzeylerinin yüksek olması gerekmektedir ve yetiştirdikleri öğrencilere örnek olmalıdırlar. Mesleki ve toplumsal beklentilerin öğretmenler üzerinde yüksek olması, Öğretmenler için yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin ne düzeyde olduğu önemli bir sorundur. Bu araştırmada Türkiye'nin en büyük kursiyer ve usta öğretici kapasitesine sahip yaygın eğitim kurumu olan Halk Eğitim merkezlerinde; öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerine ilişkin elde edilen sonuçlar, Halk Eğitim merkezlerinin yapılanmasına ve geliştirilmesine yol gösterecek niteliktedir. Usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin ortaya konması aynı zamanda, Halk Eğitim merkezlerinde görev yapmakta olan öğretmenlerin niteliklerinin geliştirilmesine ve Halk Eğitim merkezlerinde göreve alınacak olan öğretmenlerin niteliklerini belirlenmesin de yardımcı olacaktır. Halk Eğitim merkezlerinin görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu yeterlik düzeylerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma çerçevesinde belirlenen alt amaçlar şunlardır:

1. Halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri hangi düzeydedir?
2. Halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeyleri cinsiyet, medeni durumu, öğrenim durumu ve halk eğitim merkezindeki görev süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılaşmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Bu bölümünde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin hangi yöntemlerle analiz edildiği açıklanmıştır.

2.1. Modeli

Bu araştırmada, Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ilişkin algı düzeylerini incelemek üzere tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2005).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini, 2020–2021 Eğitim-Öğretim yılında Diyarbakır ili Kayapınar ilçesindeki Halk Eğitimi Merkezlerinde görev yapan 647 usta öğretici oluşturmaktadır. Araştırmada evrendeki tüm usta öğreticilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Google Formda oluşturulan link ile tüm bireylere gönderilmiştir. Araştırma, basit seçkisiz örneklem yöntemiyle gönüllü olarak dönüt veren 240 usta öğretici ölçeğe cevap vermiştir. Araştırma grubu Tablo 1'de görülebilir.

Tablo 1 Katılımcıların Demografik Değişkenler

		n	%
Cinsiyet	Erkek	48	20,0
	Kadın	192	80,0
Medeni Durum	Bekar	121	50,4
	Evli	119	49,6
Öğrenim Durumu	1-5 Yıl	40	16,7
	6-10 Yıl	70	29,2
	11 ve üzeri yıl	130	54,2
Halk Eğitimindeki Görev Süresi	Ortaöğretim	193	80,4
	Önlisans	25	10,4
	Lisans	22	9,2

2.3. Ölçme Araçları

Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği; Uzunboylu ve Hürsen (2011) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 51 maddeden ve 6 alt boyutta ve 5'li Likert tipi ölçektir. Bu alt boyutlar; öz yönetim yeterlikleri, öğrenmeyi öğrenme yeterlikleri, inisiyatif ve girişimcilik yeterlikleri, bilgiyi elde etme yeterlikleri, dijital yeterlikler ve karar verebilme yeterlikleridir. Ölçeğin güvenirlik ve geçerlik çalışmaları ortaokul öğretmenleri üzerinden yapılmıştır. (Uzunboylu ve Hürsen, 2011).

Tablo 2. Cronbach Alpha Katsayıları Değeri

Alt Boyutlar	Cronbach's Alpha
Öz Yönetim Yeterlikleri	,930
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	,924
İnisiyatif ve İnisiyatifve Girişimcilik Yeterlikleri	,924
Bilgiyi elde etme yeterliği	,929
Dijital yeterlikler	,947
Karar verebilme Yeterliliği	,923
Genel Puan	,914

Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,70 üzerinde olarak bulunmuştur. Bu verilere dayanarak ölçeğin faktör analizinin uygun ve güvenilir olduğu söylenebilir

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 21 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcıların ölçek boyutlarına vermiş oldukları cevaplara istinaden ortalaması, frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, t-testi ve anova analizleri yapılarak sonuçlar tablolaştırılarak sunulmuştur.

3. BULGULAR

Halk Eğitim Merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine yönelik algılarının ne düzeyde olduğuna ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapmalar Tablo 2'de verilmiştir:

Tablo 3 Halk Eğitim Merkezlerinde Görev Yapan Usta Öğreticilerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine Yönelik Algılarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	n	\bar{x}	Ss
Öz Yönetim Yeterlikleri	240	4,79	0,34
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	240	4,80	0,41
İnisiyatif Ve İnisiyatif Ve Girişimcilik Yeterlikleri	240	4,77	0,45
Bilgiyi Elde Etme Yeterliği	240	4,71	0,52
Dijital Yeterlikler	240	4,58	0,67
Karar Verebilme Yeterliliği	240	4,69	0,52
Genel Puan	240	4,75	0,39

Tablo 3'e göre katılımcıların yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının genel olarak çok yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Alt boyutlarda en yüksek bazında incelendiğinde sırasıyla; "Öğrenmeyi Öğrenme", "Öz Yönetim", "İnisiyatif ve Girişimcilik", "Bilgiyi Elde Etme", "Karar Verebilme" ve "Dijital" olduğu bulgusuna ulaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Araştırmaya katılan usta öğreticilerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği Tablo 3'de verilmiştir:

Tablo 4 Katılımcıların Cinsiyete Göre Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algı Düzeylerinin t-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	\bar{x}	Ss	t	df	p
Öz Yönetim Yeterlikleri	Erkek	48	4,72	0,41	1,589	238	,113
	Kadın	192	4,81	0,32			
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	Erkek	48	4,69	0,53	2,057	238	,041
	Kadın	192	4,82	0,37			
İnisiyatif ve İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterlikleri	Erkek	48	4,64	0,59	2,375	238	,018
	Kadın	192	4,81	0,40			
Bilgiyi elde etme yeterliği	Erkek	48	4,67	0,47	,604	238	,546
	Kadın	192	4,72	0,53			
Dijital yeterlikler	Erkek	48	4,58	0,55	,048	238	,962
	Kadın	192	4,58	0,70			
Karar verebilme yeterliliği	Erkek	48	4,56	0,63	1,966	238	,051
	Kadın	192	4,72	0,48			
Genel Puan	Erkek	48	4,66	0,46	1,701	238	,090
	Kadın	192	4,77	0,37			

Tablo 4' e göre usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları cinsiyet açısından anlamlı bir fark göstermemektedir ($p > .05$). Buna göre, usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının kadın ve erkek usta öğretmenler açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları medeni durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının medeni durumlarına göre anlamlı fark gösterip göstermediği Tablo 4'te görülmektedir:

Tablo 5 Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algı Düzeylerinin t-Testi Sonuçları

	Medeni.Durum	n	\bar{x}	Ss	t	df	p
Öz Yönetim Yeterlikleri	Bekar	121	4,77	0,37	-,649	238	,517
	Evli	119	4,80	0,31			
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	Bekar	121	4,79	0,41	-,384	238	,701
	Evli	119	4,81	0,41			
İnisiyatif ve İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterlikleri	Bekar	121	4,75	0,47	-,887	238	,376
	Evli	119	4,80	0,42			
Bilgiyi elde etme yeterliği	Bekar	121	4,74	0,46	1,011	238	,313
	Evli	119	4,68	0,57			
Dijital yeterlikler	Bekar	121	4,65	0,58	1,552	238	,122
	Evli	119	4,51	0,76			
Karar verebilme yeterliliği	Bekar	121	4,70	0,51	,232	238	,817
	Evli	119	4,68	0,53			
Genel Puan	Bekar	121	4,75	0,39	,058	238	,954
	Evli	119	4,74	0,39			

Tablo 5'e göre usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları medeni durumları açısından anlamlı bir fark göstermemektedir ($p > .05$). Buna göre, usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının bekar ve evli usta öğretmenler açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları öğrenim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının öğrenim durumlarına göre anlamlı fark gösterip göstermediği Tablo 5'te görülmektedir:

Tablo 6 Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algı Düzeylerinin Anova Değerleri

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
Öz Yönetim Yeterlikleri	Between Groups	,005	2	,002	,019	,981
	Within Groups	27,652	237	,117		
	Total	27,657	239			
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	Between Groups	,090	2	,045	,271	,763
	Within Groups	39,446	237	,166		
	Total	39,536	239			
İnisiyatif ve İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterlikleri	Between Groups	,227	2	,114	,566	,569
	Within Groups	47,602	237	,201		
	Total	47,829	239			
Bilgiyi elde etme yeterliği	Between Groups	,141	2	,071	,264	,768
	Within Groups	63,427	237	,268		
	Total	63,568	239			
Dijital yeterlikler	Between Groups	2,133	2	1,067	2,369	,096
	Within Groups	106,698	237	,450		
	Total	108,831	239			
Karar verebilme yeterliliği	Between Groups	,437	2	,219	,807	,447
	Within Groups	64,219	237	,271		
	Total	64,656	239			
Genel Puan	Between Groups	,098	2	,049	,323	,724
	Within Groups	36,090	237	,152		
	Total	36,188	239			

Tablo 6'e göre usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları öğrenim durumları açısından anlamlı bir fark göstermemektedir ($p > .05$). Buna göre, usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının öğrenim durumları farklı olan usta öğretmenler açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları halk eğitimindeki görev süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir? Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının öğrenim durumlarına göre anlamlı fark gösterip göstermediği Tablo 7'te görülmektedir:

Tablo 7 Katılımcıların Halk Eğitimindeki Görev Süresine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Algı Düzeylerinin Anova Değerleri

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
Öz Yönetim Yeterlikleri	Between Groups	0,062	2	0,031	0,266	0,767
	Within Groups	27,595	237	0,116		
	Total	27,657	239			
Öğrenmeyi Öğrenme Yeterlikleri	Between Groups	0,3	2	0,15	0,905	0,406
	Within Groups	39,236	237	0,166		
	Total	39,536	239			
İnisiyatif ve İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterlikleri	Between Groups	0,053	2	0,026	0,131	0,877
	Within Groups	47,777	237	0,202		
	Total	47,829	239			
Bilgi elde etme yeterliği	Between Groups	0,122	2	0,061	0,228	0,796
	Within Groups	63,446	237	0,268		
	Total	63,568	239			
Dijital yeterlikler	Between Groups	0,974	2	0,487	1,071	0,344
	Within Groups	107,857	237	0,455		
	Total	108,831	239			
Kararvere bilme yeterlilik	Between Groups	0,221	2	0,111	0,407	0,666
	Within Groups	64,435	237	0,272		
	Total	64,656	239			
Gene Puan	Between Groups	0,068	2	0,034	0,224	0,799
	Within Groups	36,12	237	0,152		
	Total	36,188	239			

Tablo 7' ye göre usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algıları halk eğitimindeki görev süresi açısından anlamlı bir fark göstermemektedir ($p > .05$). Buna göre, usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik algılarının halk eğitimindeki görev süresine farklı olan usta öğretmenler açısından benzer özellikler gösterdiği söylenebilir

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Araştırmanın amacı, usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerinin demografik değişkenler kapsamında incelenmesidir. Bu amaç kapsamında yalnızca Kayapınar Halk Eğitim Merkezinde görev yapan usta öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur.

Usta öğretmenlerin yaşam boyu yeterlik algılarının çok yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Ancak sadece bu sonuçtan yola çıkarak aşırı bir değerlendirme yapmak doğru değildir. Çünkü bu sonuçlar yalnızca Diyarbakır ili Kayapınar İlçesinde bulunan Halk Eğitim Merkezi 'de görev yapan usta öğretmenleri ile sınırlıdır. Bu sebeple yaşam boyu öğrenme anlayışının toplumun tüm bireyleri açısından geliştirilmesi önemlidir. Ayrıca daha önce yapılan araştırma sonuçları incelendiğinde (Akta, 2019; Altay-Yorulmaz, 2019; Atagün, 2019; Bahadır, 2019; Boyacı, 2019; Bulaç, 2019; Çetin, 2019; Gür Erdoğan, 2014; Kahraman, 2019) yaşam boyu öğrenme yeterlilik düzeylerini yüksek oldukları saptanmış olup bu araştırmayı desteklediği söylenilebilir. Bu sonuçlar usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenmeye yönelik gerekli donanım ve alt yapıya sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Demografik değişkenler üzerinde Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeğine uygulanan testler sonucunda; usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeyleri cinsiyet, medeni durumu, öğrenim durumu ve halk eğitim merkezindeki görev süresine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlardan aksine Babanlı (2019); Ayra (2015); Diker Coşkun ve Demirel (2012) de cinsiyete göre yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin farklı olduğunu saptamışlar. Aynı zamanda Altay-Yorulmaz (2019) ve Bahadır (2019) tarafından yürütülen çalışmalarda öğretmen adaylarının hayat boyu öğrenme yeterlilik algılarının aile gelir durumlarına göre farklılık olmadığı saptanmıştır.

5. ÖNERİLER

Halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerinin yanında farklı değişkenlerle (örgütsel yabancılaşma, sessizlik, örgütsel güven vb.) ilişkilerini belirlemeyi amaçlayan çalışmalar yapılabilir.

Halk Eğitimi Merkezlerindeki usta öğretmenlerin yaşam boyu yeterlilik düzeylerinin yüksek olmalarını sağlayacak seminerler, konferanslar, sunumlar ve panellerin düzenlenmesi gerekir

Yapılan araştırmalar nicel olarak ele alınmaktadır. Bu doğrultuda nicel araştırma sonuçlarını destekleyecek nitel araştırmalar ya da karma desen çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Yaşam boyu öğrenme yeterliklerine farkındalık oluşturmak amacıyla 21.yy diğer becerilerini de kapsayan bir araştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- AKKOYUNLU, B. (2008). *Bilgi Okuryazarlığı ve Yaşam Boyu Öğrenme*. 8th. International Educational Technology Conference, 30-33, Eskişehir.
- AKSOY, M. (2008). *Hayat Boyu Öğrenme ve Kariyer Rehberliği İlkelerinin İstihdam Edilebilirliğe Etkileri: Otel İşletmeleri Üzerine Bir Uygulama*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Eğitimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- AKTA, Y. K. (2019). *Beden eğitimi branşı ve diğer branşlardaki öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ilişkin algılarının incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- ALTAY-YORULMAZ, B. (2019). *Resim iş öğretmenliği programındaki öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır
- ASPİN, D. ve CHAPMAN, J. D. (2000). Lifelong Learning: Concepts and Conceptions. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 2-19.
- ATAGÜN, G. (2019). *BÖTE öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bilgisayar öz yeterlik inançları ve bilgisayara karşı tutumları arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- AVRUPA BİRLİĞİ (2006). *Yaşam boyu öğrenmede anahtar yeterlilikler*. Belçika: Avrupa Topluluğu.
- AYRA, M. (2015). *Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Öz Yeterlik İnançları İle İlişkisi* (Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi). Amasya üniversitesi.
- BABANLI, N. (2018). *Yetişkin Eğitimindeki Kursiyerlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri*. (Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi.
- BAHADIR, Z. (2019). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yaşamın anlamı ile bazı demografik değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- BOYACI, Z. (2019). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişki* (Düzce Üniversitesi örneği) (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya
- BULAÇ, E. (2019). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- COUNCIL RECOMMENDATION (2018). On Key Competences for Lifelong Learning. Official Journal of the European Union. [https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN) (Erişim Tarihi: 17.11.2021).
- ÇETİN, F. (2019). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin öğrenme yaklaşımları ve öz-yeterlik ile ilişkisinin incelenmesi* (Sakarya Üniversitesi örneği) (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- DEHMELL, A. (2006). Making a European area of lifelong learning a reality? Some critical reflections on the European Union's lifelong learning policies. *European Union Education and Training Policy*, 42(1), 49-62.
- DİKER COSKUN, Y. ve DEMİREL, M. (2012). Lifelong learning tendencies of university students. *Hacettepe University Journal of Education Faculty*, 42, 108-120.
- FİGEL, JAN (2007). *Key Competences for Lifelong Learning*. European Referans Framework.
- GENCEL, İ. E. (2013). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine Yönelik Algıları. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.

- GÜR-ERDOĞAN, D. (2014). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerine etki eden faktörler* (Yayınlanmamış doktora tezi), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Bolu
- JARVÍS, P. (2007). *Globalization, Lifelong learning and learning society-volume 2*. New York: Routledge.
- KAHRAMAN, S. (2019). *Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile İngilizce dersine yönelik tutumları arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- KARASAR, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (15. basım). Ankara: Nobel.
- KÜÇÜKAHMET, L. (1997). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- LONGWORTH, N. (2003). *Lifelong Learning in Action: Transforming Education in the 21st Century*. London: Routledge.
- MEB-MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (2014). Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı.
- OĞUZ, A. ve ATASEVEN, N. (2016). *Relationship Between The Lifelong Learning Tendency and Information Literacy Self-Efficacy of Students*. *Anthropologist*, 24(1), 28- 34.
- PEPİN, L. (2007). The history of EU cooperation in field of education & training how lifelong learning became a strategic objective. *European Journal of Education*, 42(1), 121-132.
- SAMANCI, O. ve OCAKCI, E. (2017). Hayat Boyu Öğrenme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (24), 711-722
- SHARMA, S. (2002). *Modern methods of life-long learning and distance education*. New Delphi: Sarup&Sons.
- TEICHLER U. ve ANKE H. (2009). “*Continuing Higher Education in a State of Flux: An International Comparison of the Role and Organisation of Continuing Higher Education*”, In: Knust M., Hanft A. (eds) *Continuing Higher Education and Lifelong Learning*, Springer, Dordrecht.
- TOPRAK, M. ve ERDOĞAN, A. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme: Kavram, Politika, Araçlar ve Uygulama. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(2), 69-91.
- UZUNBOYLU, H. ve HÜRSEN, Ç. (2011). Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği (YBÖYÖ): Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(41), 449-460.
- YAVUZ-KONOKMAN, G. ve YANPAR-YELKEN, T. (2014). Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine İlişkin Algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 267-281.
- YILMAZ, M. (2009). Öğrenme ve Bilgi İlişkisi. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 173-191.